

WPLYW DŁUGOŚCI OKRESU PODKIEŁKOWYWANIA NA UDZIAŁ
SADZENIAKÓW MNIEJSZYCH I WIĘKSZYCH W PLONIE

Komunikat

Marianna Pietryka

Instytut Ziemiaka, Zakład Uprawy, Nawożenia i Mechanizacji w Jadwisinie

Celem badań było ustalenie wpływu zróżnicowanego okresu podkiełkowania na udział w plonie sadzeniaków mniejszych i większych oraz na współczynnik rozmnażania u dziewięciu odmian.

Opracowanie oparto na wynikach doświadczeń przeprowadzonych na polu doświadczalnym ZDZ Jadwisin w latach 1974-1979. Przebadano odmiany: Sokół, Sowa, Tarpan, Narew, Pola, Ronda, Ryś, Janka i Leda stosując następujące długości podkiełkowania: 0, 1, 2, 3, 4 i 5 tygodni. Odmiany różniły się istotnie wielkością współczynnika rozmnażania (tab. 1). Odmiany Leda, Tarpan, Janka, Sokół i Sowa nie różniły się między sobą istotnie. U tych odmian współczynnik rozmnażania wahał się od 7,1 do 8,9. Odmiany Ryś, Pola i Narew charakteryzowały się istotnie wyższym współczynnikiem rozmnażania, a odmiana Ronda najwyższym. Wydaje się, że przyczyną mniejszego współczynnika rozmnażania pierwszej grupy odmian było zmniejszanie się udziału sadzeniaków mniejszych (tab. 1).

Podkiełkowanie poprzez dodatni wpływ na ogólny plon bulw i nieznaczną niższą udziału sadzeniaków w plonie, średnio dla przebadanych odmian zmieniało współczynnik rozmnażania, ale w nieistotny sposób (tab. 2). Największą wartość współczynnika rozmnażania uzyskano przy czasie podkiełkowania od 2 do 4 tygodni.

Optymalny okres podkiełkowania ze względu na wielkość współczynnika rozmnażania nie dla wszystkich odmian był jednakowy (tab. 3).

U odmian: Janka, Narew, Ronda i Sowa w miarę wydłużania okresu podkiełkowania współczynnik rozmnażania wzrastał osiągając maksimum przy podkiełkowaniu przez 5 tygodni. Dla pozostałych odmian podkiełkowanie przez 5 tygodni było za długie i współczynnik rozmnażania malał. Najwyższy współczynnik rozmnażania u odmiany Pola zaobserwowano przy podkiełkowaniu przez 3-4 tygodni, u odmian: Sokół, Tarpan i Ryś przy 2-3 tygodniach.

Tabela 1

Procentowy udział frakcji sadzeniaków mniejszych i większych oraz współczynnik rozmnażania u dziewięciu odmian ziemniaka

Odmiana	Procentowy udział frakcji		Współczynnik rozmnażania
	35-45 mm	45-55 mm	
Leda	14,9	31,0	7,1
Tarpan	14,8	33,7	8,1
Janka	16,4	27,4	8,2
Sowa	16,9	28,1	8,3
Sokół	16,9	38,3	8,9
Ryś	20,9	35,1	10,5
Pola	23,7	41,8	11,1
Narew	32,3	35,9	11,5
Ronda	25,5	39,2	13,1
NUR			1,9

Tabela 2

Wpływ podkielekowania na wielkość współczynnika rozmnażania (średnio z 9 odmian)

Wyszczególnienie	Długość okresu podkielekowania (tyg.)						Zróżnicowania*
	0	1	2	3	4	5	
Plon bulw t/ha	41,5	43,5	44,9	45,3	46,2	46,1	u.
% udział sadze- niaków	56,2	56,2	56,1	55,8	55,3	53,5	n.u.
Współ. rozmn.	9,0	9,5	9,9	10,0	9,9	9,5	n.u.

*u - udowodnione, n.u. - nie udowodnione.

Tabela 3

Wpływ długości okresu podkielekowania na współczynnik rozmnażania 9 odmian

Odmiana	Długość okresu podkielekowania (tyg.)						Charakter zależności
	0	1	2	3	4	5	
Janka	7,1	7,5	8,0	8,4	8,9	9,3	1 ⁰
Narew	11,0	11,2	11,4	11,6	11,8	12,0	1 ⁰
Ronda	12,9	13,0	13,1	13,14	13,2	13,3	1 ⁰
Sowa	8,1	8,2	8,3	8,3	8,4	8,5	1 ⁰
Pola	9,7	10,7	11,4	11,8	11,9	11,0	2 ⁰
Sokół	7,9	9,0	9,6	9,6	9,2	8,2	2 ⁰
Tarpan	7,4	8,3	8,7	8,7	8,2	7,2	2 ⁰
Leda	7,0	7,4	7,5	7,5	7,2	6,7	2 ⁰
Ryś	10,2	10,6	10,7	10,6	10,1	9,4	2 ⁰

WNIOSKI

1. U odmian charakteryzujących się w warunkach Jadwisina niższym współczynnikiem rozmnażania (Leda, Tarpan, Janka, Sowa, Sokół) malał (w porównaniu do innych odmian) udział sadzeniaków mniejszych.
2. Podkiełkowanie wpływając dodatnio na plon ogólny, obniżając nieznacznie udział sadzeniaków, może zmieniać ogólny współczynnik rozmnażania.
3. Optymalna długość okresu podkiełkowania dla osiągnięcia najwyższego współczynnika rozmnażania u odmian Janka, Narew, Ronda i Sowa wynosiła 5 tygodni, u odmiany Pola 3-4 tygodni, a u odmian Sokół, Tarpan, Leda i Ryś - 2-3 tygodni.